

Nærings- og fiskeridepartement
Postboks 8118 Dep.
0032 OSLO

Sámediggi
Ávjoavágeaidnu 50
9730 Kárášjohka

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI/SAKSBEHANDLER
Inge Arne Eriksen, +47 91 52 02 02
inge.arne.eriksen@samediggi.no

DIN ČUJ./DERES REF.

MIN ČUJ./VÁR REF.

BEAIVI/DATO

14/1344 - 13

20.06.2014

Almmut go válddát oktavuoda/
Oppgis ved henvendelse

telefuodna: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Viser til Nærings- og fiskeridepartementets høring av forslag til strukturkvoteordning for kystflåten under 11 meters hjemmelslengde av 29.04.14.

Sametingets vedtak i sak om strukturkvoteordning for kystflåten under 11 meters hjemmelslengde.

Ápmingstider:
Mandag - Fredag
08.00-15.30

Oppsummering

Sametinget viser til Nærings- og fiskeridepartementets høring av forslag til strukturkvoteordning for kystflåten under 11 meters hjemmelslengde av 29.04.14.

- Sametinget er prinsipielt i mot kjøp og salg av kvoter ut fra at fiske er rettigheter folk bosatt ved fjordene og langs kysten innehar ved lokal sedvane, hevd og alders tids bruk.
- Strukturering kan sies å være i strid med tradisjonell samisk fiske ved at den gir fortrinn til de som velger kun å spesialisere seg på en art.
- Strukturering er ikke i overensstemmelse med havressurslova § 7 bokstav g om at forvaltningstiltak skal være med å sikrer det materielle grunnlaget for samisk kultur og § 11 6. ledd om at det skal legges vesentlig vekt på samisk bruk og hva bruken har å si for samiske lokalsamfunn.
- Økning av lønnsomheten for flåtegruppen under 11 meter kan gjøres ved ulike ordninger (eks.):
  - o øker gruppekvoten
  - o samordner kvotene for gruppen under 11 meter
  - o innføre kondemnering der kvotene går tilbake til gruppen
  - o innføre en samfiskeordning både for lukket og åpen gruppe
  - o opprette ekstrakvote når flere fiskere fisker på samme båt
- For å sikre rekruttering må ungdom på visse vilkår få tildelt kvoter
- Innføring av karantene for å delta i åpen gruppe, etter salg av rettigheter i lukket gruppe
- Forslag om strukturering av båter under 11 meter skal behandles som sak av Stortinget

- Sametinget forholder seg til Stortingets vedtak om at folket eier fisken i fellesskap, og støtter ikke prinsippet om kjøp og salg av fiskekvoter. Fellesskapets mål er fortsatt bosetting og aktivitet i kyst og fjordområdene.
- Sametinget anser menneskene og befolkningen i kyst og fjordstrøkene sammen med fisken som den viktigste ressursen for å skape arbeidsplasser og opprettholde bosettingen.
- Sjarkflåten har tradisjonelt utvist stor lønnsomhet, i tillegg har de en lokal forankring og leverer til faste fiskemottak, og gjennom dette styrket lokalsamfunnene i kyst og fjordområdene og trygger bosettingen
- Sametinget mener bestemt at strukturering ikke vil øke lønnsomheten på land og på båter under 11 meter.

Sametinget ønsker å avholde konsultasjon i saken, og det bes om at departementet snarlig tar kontakt med Sametinget for å fastlegge rammene omkring konsultasjonene.

Vedlegger Sametingets vedtak av den 06.06.2014 i sin helhet.

Dearvvuodaiguin/Med hilsen

Magne Svineng
ossodatdirektevra/avdelingsdirektør

Inge Arne Eriksen
seniorráđđeaddi/seniorrådgiver

VEDLEGG:

Sametingets vedtak i behandling av sak Høring – Strukturkvoteordning for fiskeflåten under 11 meter.

VI Sametingets vedtak

Sametinget viser til Nærings- og fiskeridepartementets høring av forslag til strukturkvoteordning for kystflåten under 11 meters hjemmelslengde av 29.04.14.

Sametinget har alltid vært prinsipielt i mot kjøp og salg av kvoter. Strukturering av kvoter representerer privatisering av kollektive naturressurser. Sametinget viser til Kystfiskeutvalgets utredning i NOU 2008:5 'Retten til fisket i havet utenfor Finnmark' og påpeker at en rett til fiske er rettigheter folk bosatt ved fjordene og langs kysten innehar ved lokal sedvane, hevd og alders tids bruk.

Sametinget holder fast ved at samene har etablert rettigheter til fiske og andre marine ressurser i kystnære samiske områder. Samer og andre bosatt ved kysten har derfor rett til fiske på grunnlag av alders tids bruk og lokal sedvane. Folkerettens regler om urfolk og minoriteter gir i tillegg grunnlag for retten til fiske. Sametinget er derfor av den formening at reguleringstiltak av fisket ikke kan skje slik at det kan forstås å frata samer retten til regningssvarende fiske for opprettholdelse av kultur med språk, næringsutøvelse og samfunnsliv.

Fiskeflåten under 11 meter utgjør en bærebjelke for samisk kultur i kyst- og fjordområdene. Forslaget til Nærings- og fiskeridepartementet da medfører en gjeldsøkning som reiser

spørsmål ved lønnsomhetsgraden, det forhindrer rekruttering og tilgangen til fisket svekker lønnsomheten i åpen gruppe. Sametinget mener disse forholdene vil slå særlig negativt ut i de tradisjonelle samiske områdene der fisket tradisjonelt har vært naturlig ressurs- og økosystemtilpasset. Det tradisjonelle samiske kyst- og fjordfisket baserer seg på fiske av flere forskjellige fiskearter. Strukturering kan sies å være i strid med tradisjonell samisk fiske ved at den gir fortrinn til de som velger kun å spesialisere seg på en art.

Sametinget mener departementets forslag vil kunne virke til å svekke grunnlaget for samisk kultur i kyst- og fjordområdene, noe som ikke er i overensstemmelse med havressurslova § 7 bokstav g om at forvaltningstiltak skal være med å sikre det materielle grunnlaget for samisk kultur og § 11 6. ledd om at det skal legges vesentlig vekt på samisk bruk og hva bruken har å si for samiske lokalsamfunn. Dette kan imidlertid gjøres i form av ordninger der en øker gruppekvoten, samordner kvotene for gruppen under 11 meter, innføre kondemnering der kvotene går tilbake til gruppen, innføre en samfiskeordning både for lukket og åpen gruppe (denne ordningen må ikke gjelde mellom gruppene) og opprette ekstrakvote ved flere fiskere på samme båt. Sametinget mener at det må gjøres grep for å sikre rekruttering, ungdommer må få tildelt kvoter for å kunne komme seg inn i fiskeryrket på en lettere måte. Forutsetningen for denne kvotetildelingen bør være at den er tidsbegrenset og at den bare tildeles ungdommer som fisker i lag med en erfaren fisker på vedkommendes båt (lærlingeordning). Etter en nærmere angitt tid, får ungdomsfiskeren tildelt kvote og blir overført til blad B i fiskermanntallet, og blir dermed registrert yrkesfisker.

Sametinget ser at det kan iverksettes tiltak som øker kvotegrunnlaget, lønnsomheten og sikkerheten for flåten under 11 meter. Dette kan imidlertid gjøres i form av ordninger der en øker gruppekvoten, samordner kvotene for gruppen under 11 meter, innføre kondemnering der kvotene går tilbake til gruppen, innføre en samfiskeordning både for lukket og åpen gruppe, ekstrakvote ved flere fiskere på båten og karantene i åpen gruppe ved salg av båt med rettigheter i lukket gruppe.

Sametinget finner forslaget om innføring av strukturering av båter under 11 meter av grunnleggende prinsipiell karakter med store og langsiktige virkninger for samiske kyst- og fjordsamfunn. Dette må tilsi at forslaget behandles som sak i Stortinget.

Sametinget ber om å bli kontaktet for konsultasjoner om oppfølgingen av høringsforslaget etter Konsultasjonsprosedyrene fastsatt ved kgl res. 01.07.05 og Retningslinjer for konsultasjoner i fiskerisaker.

Departementet foreslår følgende: «det er fartøyet (reiarlaget) si adresse som er avgjerande, ikkje bustaden til reieren.»

Dette medfører i prinsippet at kvotene kan kjøpes ut av samiske områder og undergrave lokalt eierskap og tilgang. Over tid vil dette føre til ytterligere utarming og svekkelse av bosetting og sysselsetting i kyst og fjordområdene, noe som vil bryte med formålsparagrafen i Havressursloven.

Fisken er av Stortinget ansett som en nasjonal ressurs, det er folket som eier fisken i fellesskap. Sametinget registrerer at en strukturering medfører kjøp og salg av kvoter mellom enkeltpersoner. Dette er for Sametinget uforståelig og bryter fullstendig med prinsippet som Stortinget har fastslått om at det er fellesskapet som eier fisken. Sametinget forholder seg til Stortingets vedtak og støtter ikke prinsippet om kjøp og salg av fiskekvoter.

Sametinget tilbakeviser regjeringens påstand om at det er de med høyest betalingsvilje som er de mest effektive aktørene innen fiskeriene. Sametinget kan ikke se at en slik påstand kan forsvares på noen måte. Fra Sametingets side anses menneskene og befolkningen i kyst og fjordstrøkene sammen med fisken som den viktigste ressursen for å skape arbeidsplasser og

oppretholde bosettingen. Kapital og betalingsvilje er kun et verktøy og ikke en målsetning i seg selv. Fellesskapets mål er fortsatt bosetting i kyst og fjordområdene. Sjøarkflåten har tradisjonelt utvist stor lønnsomhet, i tillegg har de en lokal forankring og leverer til faste fiskemottak. Dette styrker lokalsamfunnene i kyst og fjordområdene og trykker bosettingen. I begynnelsen av 2014 ble det åpnet for fritt fiske i båtgruppen under 11 meter, dette fisket har vist at sjøarkflåten klarer å skape stor aktivitet på land og lønnsomhet. Båter under 11 meter må fortsatt bli gjort i stand til å skape lønnsomheten og aktiviteten på land som ble vist i begynnelsen av 2014. Sametinget mener bestemt at strukturering ikke vil øke lønnsomheten på land og på båter under 11 meter.

Behandlingen av saken ble avsluttet 06.06.14 kl. 14.25